

Nõuanded suhtlemisel afaasiaga inimesega

Afaasiaga inimesel võib olla raske keskenduda samaaegselt mitmele asjale.

- Vältige suhtlusel taustamüra. Lülitage välja raadio ja teler.
- Saavutage pilkkontakt ja keskenduge vestlusele.
- Jälgige, et korraga räägiks vaid üks inimene.

Afaasiaga inimesel võib mõistmiseks ja rääkimiseks olla vaja palju aega.

- Võtke vestluse jaoks aega.
- Kuulake kannatlikult. Andke aega väljaütlemiseks (kõnelemiseks). Ärge oletage ega öelge sõnu ette.
- Rääkige rahulikus tempos ja tehke kõneldes pause.
- Ärge tõstke häält. Afaasiaga inimene ei ole kurt!
- Rääkige võimalikult tavapärasel moel, lihtsalt ja selgelt ning lühikeste lausetega (aga mitte lastepäraselt ega üksiksõnadega). Kasutage harjumuspärast ja tuttavat sõnavara.
- Toetage vestlust emotsionaalse intonatsiooni, žestide ja väljendusriikka kehakeelega. Osutage ja joonistage.
- Püüdke tabada afaasiaga inimese väljaöeldu tähendust. Vestluse eesmärk on mõistmine, mitte korrektsed sõnad ja laused.
- Ärge teeselge, et saite aru, kui te tegelikult öeldut ei mõistnud. Nähke koos vaeva, et üksteisest õigesti aru saada.
- Suhtuge afaasiaga inimesse kui võrdväärsele suhtluspartnerisse. Tal on küll afaasia, kuid ta on seesama inimene, kes ta oli enne.
- Afaasia ei tähenda intellekti kaotust!
- Raskema kõnekahjustuse korral püüdke leida viis, kuidas afaasiaga inimene saaks teile arusaadavalt jaatust ja eitust väljendada (nt peanoogutus ja -raputus, õige sõnasildi valimine, silmade pilgutamine).

Afaasiaga inimene ei saa omandada kõnet nagu laps. Harjutamise ja treenimisega saab ta aga taastada oma aju kõnepiirkondade tegevust.

- Jagage kõik tegevused väikesteks sammudeks.
- Selgitage järgmist sammu või tasandit, et afaasiaga inimene teaks, mille suunas ta töötab.
- Tähistage kõiki väikseid edusamme. Need inspireerivad.
- Keskenduge sellele, mida afaasiaga inimene suudab teha.